

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Doban (Grigoriev) Oxana, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” împotriva Oxanei Grigoriev și S.C. „GRIGORIOX” S.R.L. privind constatarea faptului rezilierii contractului de leasing financiar, confirmarea dreptului la revendicarea automobilului, încasarea sumei, penalității contractuale, venitului ratat și,

cererea reconvențională înaintată de către Oxana Grigoriev împotriva S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” privind constatarea faptului că contractul de leasing financiar este un contract de adeziune, constatarea și anularea clauzelor contractului de leasing financiar ca fiind abuzive, constatarea valabilității contractului de leasing financiar în partea menținută, cu repunerea părților în poziția inițială,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2016 S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” a depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) către Grigoriev Oxana și S.C. „GRIGORIOX” S.R.L. prin care a solicitat constatarea faptului rezilierii contractului de leasing financiar NFL-0335 din 24 ianuarie 2014, începând cu 03 august 2016, confirmarea dreptului la revendicarea automobilului din data rezilierii contractului de leasing din 03 august 2016, încasarea sumei de 561 499,96 de lei, ce se compune din datoria conform actului de returnare din 12 iunie 2016 față venit ratat (13 644,87) în sumă de 122 929,34 de lei și 350 euro, plățile suplimentare calculate reieșind din aplicarea ratei de leasing în mărime dublă pentru perioada 07 august 2015–27 aprilie 2016 în sumă de 228 530,35 de lei pentru perioada 18 noiembrie 2016 – 31 decembrie

2016 în sumă de 74539,18 de lei, penalitate contractuală pentru perioada 18 noiembrie 2016-31 decembrie 2016 în sumă de 88 000 de lei, venitul ratat pentru perioada 28 aprilie 2016-03 octombrie 2016 în sumă de 47 501,09 lei și a cheltuielilor de judecată, taxa de stat 16 845 de lei și 850,50 euro.

La 15 noiembrie 2017, Grigoriev Oxana, reprezentată de avocatul stagiar Blanari Dionisie, a depus cerere reconvențională împotriva S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” prin care a solicitat, în baza Legii privind clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09 decembrie 2011, constatarea faptului că contractul de leasing financiar NFL-0335 din 24 ianuarie 2014 este un contract de adeziune, a constata clauzele contractului de leasing financiar NFL-0335 din 24 ianuarie 2014 stipulate la punctele nr. nr. 2.5, 2.6, 3.3.2, 4.1, 4.2, 4.3., 4.13, 5.1, 5.2, 5.5, 5.6, 7.1, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 9.2, 9.3, 10.1 (10.1.1-10.1.8), 10.2,10.3, 10.4, 10.5 (10.5.1-10.5.3) 10.6, 10.7, clauzele privind primele de asigurare în mărime de 4,20% precum și clauzele privind procentul inițial de leasing în mărime de 1,50 % ca fiind abuzive, cu anularea acestora, a constata valabilitatea contractului de leasing financiar NFL-0335 din 24 ianuarie 2014 în partea menținută, cu repunerea părților în poziția din 01 aprilie 2016 cu un credit al locatarului în mărime de 19 348,02 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunile au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 02 ianuarie 2019 S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea ce se referă la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admise integral pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” împotriva Oxanei Grigoriev și S.C. „GRIGORIOX” S.R.L. cu menținerea hotărârii în partea ce se referă la respingerea cererii reconvenționale (f.d. 10-11, vol.II).

La 04 ianuarie 2019, Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără, a depus cerere de apel nemotivată, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond în partea ce se referă la respingerea acțiunii reconvenționale (f.d. 13, vol.I).

Prin încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” și Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 12 633,75 de lei în cazul S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” și 150 de lei în cazul apelantei Oxana Grigoriev, acordându-le termen de 20 de zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii (f.d.17-18, vol.II).

La 18 iulie 2019 de către S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” a fost depus apelul motivat împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu anexarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 12 633,75 de lei (f.d.20, 21-26, vol.II) și prin încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” (f.d. 31, vol.II).

Prin încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără, împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 20 septembrie 2019, Doban (Grigoriev) Oxana, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț, a declarat recurs împotriva încheierii din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii cu soluționarea problemei prin constatarea faptului că încheierea de a nu da curs din 13 iunie 2019 a fost recepționată de recurent la 13 septembrie 2019, iar termenul limită pentru lichidarea neajunsurilor este 02 octombrie 2019.

Susține că, nici hotărârea instanței de fond și nici încheierea instanței de apel de a nu da curs nu a recepționat-o, la materialele cauzei nefiind nici un act care ar confirma expedierea încheierii instanței de apel din 13 iunie 2019 și a hotărârii motivate a instanței de fond către SRL „Grigorioux”.

A susținut că conform plicului poștal atașat la materialele cauzei (f.d.2, vol.II) și scrisorii de însoțire (f.d.250, vol.I) hotărârea motivată a fost expedită pe adresa bd.Moscovei, 14/1, ap.9, mun.Chișinău, deși de la începutul examinării cauzei, recurenta a notificat instanța că are altă adresă de reședință, str.Nadejda Russo, 2/5, ap.11, mun.Chișinău și anume la această adresă au fost expediate citații și alte acte de procedură.

A indicat că încheierea instanței de apel din 13 iunie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de recurentă, nu a fost recepționată, iar recurenta a aflat despre existența ei la data de 17 septembrie 2019, făcând cunoștință cu conținutul încheierii la 19 septembrie 2019. În scrisoarea de însoțire a Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019 (f.d.19, vol.II) iarăși este indicată greșit adresa de corespondență. La fel, nu este clar de ce încheierea instanței de apel prin care s-a restituit cererea de apel a fost expedită prin poșta electronică recurentei și tuturor avocaților, iar încheierea de a nu da curs nu a fost notificată recurentei.

Consideră că recurenta a fost lipsită de dreptul la acces liber la justiție și la examinarea justă și obiectivă a cauzei.

A susținut că chiar dacă încheierea din 13 iunie 2019 a fost trimisă la adresa avocatului, la materialele cauzei nu există confirmarea recepționării, nu a fost verificat faptul dacă acest avocat reprezintă în continuare interesele recurentei, precum și nu este clar de ce încheierea de restituire a fost trimisă către doi avocați, iar încheierea de a nu da curs doar unui avocat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 05 septembrie 2019 și expedită în adresa participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 13 septembrie 2019 (f.d. 32, vol.II).

Prin urmare, recursul declarat la data de 20 septembrie 2019 de către Doban (Grigoriev) Oxana, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 04 ianuarie 2019, Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.13, vol.I).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” și Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 12 633,75 de lei în cazul S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” și 150 de lei în cazul apelantei Oxana Grigoriev, acordându-le termen de 20 de zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii (f.d.17-18, vol.II).

Încheierea instanței de apel din 13 iunie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa apelantei Oxana Grigoriev la 09 iulie 2019 (f.d. 19, vol.II).

Prin încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără, împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 28-30, vol.II).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 05 septembrie 2019 cererea de apel depusă de apelanta Oxana Grigoriev, reprezentată de avocatul Marian Babără or, apelanta nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că apelanta Oxana Grigoriev, cunoscând că a depus încă la 04 ianuarie 2019 doar apel

nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de apelantă.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 Cod de procedură civilă, Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei civile, încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei Oxana Grigoriev și avocatului său, Marian Babără la data de 09 iulie 2019, prin intermediul poștei electronice (f.d. 19, vol.II), însă apelanta nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul acordat de instanța de apel, neachitând taxa de stat, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Astfel, argumentul recurentului precum că nu a fost respectată procedura comunicării de către instanța de apel a încheierii din 13 iunie 2019, este neîntemeiat or, potrivit art.105 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Mai mult, adresa de e-mail la care a fost expediată încheierea de către instanța de apel este anume adresa indicată de către avocatul Marian Babără, atât în mandatul avocațial din 11 iulie 2018 (f.d.206, vol.I), cât și în cererea de apel nemotivată (f.d. 13,

vol.II), astfel prin înscrierea adresei poștei electronice în datele de contact dânsul și-a rezervat dreptul de a fi înștiințat prin intermediul acesteia.

La caz, urmează a fi concretizat că comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare prevăzut de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

Astfel, argumentele recurente precum că încheierea din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a recepționat-o și astfel a fost în imposibilitatea de a îndeplini corespunzător obligațiile, sînt neîntemeiate or, toate actele de procedură și acțiunile aferente dosarului respectiv sunt plasate pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibile tuturor cetățenilor. Atît recurenta, cît și avocatul acesteia, aveau posibilitatea să urmărească soarta dosarului inclusiv accesând site-ul Curții de Apel Chișinău.

La fel, instanța de recurs consideră ca fiind neîntemeiate și argumentele recurente precum că cererea de apel motivată nu a fost întocmită din motiv că nu i-a fost remisă hotărârea integrală a instanței de fond or, așa cum hotărârea motivată a fost publicată pe portalul instanței Judecătorei Chișinău la data de 02 mai 2019, ultima a avut posibilitatea și termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea instanței de apel din 13 iunie 2019, motivele invocate nu constituie temei de neexecutare a încheierii instanței de apel în termen.

Totodată, Colegiul reține ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel se îngreuește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantei posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale. Mai mult, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat de Doban (Grigoriev) Oxana, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț.

Se menține încheierea din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „FINANCE LEASING COMPANY” împotriva lui Oxanei Grigoriev și S.C. „GRIGORIOX” S.R.L. privind constatarea faptului rezilierii contractului de leasing financiar și

încasarea sumei și la cererea reconvențională înaintată de către Oxana Grigoriev către „FINANCE LEASING COMPANY” S.R.L. privind constatarea faptului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh